

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

M VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKYCH KOMUNÍT

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT

Mgr. Terézia Šimková

Kreatívne inšpirácie – námety, výtvarné aktivity

2. časť

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01
Bratislava

Autor UZ: Mgr. Terézia Šimková
Kontakt na autora UZ: ZŠ s MŠ Spišské Bystré, Školská
8,05918 Spišské Bystré,
zsspbystre@gmail.com

Názov: Kreativne inšpirácie - námety,
výtvarné aktivity

Rok vytvorenia: 2014
**Oponentský posudok
vypracoval:** Mgr. Daniela Vyšňová

ISBN 978-80-565-0766-7

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunit. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah:

február

Autoportrét	4
Škrabošky	5
Srdiečka zo sadry	6
Dlhý, Široký, Bystrozraký	7

marec

Medailón z papierového cesta	8
Pozdrav k MDŽ	9
Jar v ovocnom sade	10
Netradičné veľkonočné vajíčka	11

apríl

Rondo	12, 13
Obrázky z textilu	14
Ruže zo sadry.....	15
Môj kamarát	16

máj

Vyrývame obrázok	17
Srdiečka zo slaného cesta	18
Konvalinky	19
Kachlička	20

jún

Lienka	21
Moja bábika	22
Zebry	23
Výtvarné hry	24

Autoportrét

Pomôcky: zrkadlo, výkres A3, ceruza, vodové farby, štetec, čierny tuš, drievko, pierko

Postup:

1. Zrkadlo si položíme pred seba. Pozeráme sa do zrkadla. Všimame si celkový tvar hlavy, rozmiestnenie častí tváre. Rukou si zakryjeme polovicu tváre. Porovnáme, či sú obe polovice rovnaké. Zamyslíme sa na tým, akým sme človekom. Budeme využívať celú plochu papiera.
2. Výkres orientujeme na výšku. Ceruzou nakreslíme tvar hlavy, krk, časť trupu i ramená.
3. Kreslíme vlasy, uši, nos, oči, obočie, ústa. Dbáme na to, aby sme zachytili správny výraz tváre napr. usmiatu tvár, zamyslenú, nahnevanú ... Využívame iba líniu, ceruzou netieňujeme.
4. Maľujeme akvarelovými farbami. Pomáhame si pohľadom do zrkadla.
5. Farbou, ktorú sme pri maľbe nepoužili domaľujeme pozadie.
6. Po vysušení, obtiahneme obrysy tváre čiernym tušom. Kreslíme drievkom (pierkom - nasadenom v rúčke) presne po čiare ceruzy.

Využitie: Tvorba portrétu pozostáva z kresby ceruzou, maľby akvarelovými farbami a kolorovaním tušom, prípadne čiernou fixkou. Cieľom výtvarnej aktivity je naučiť sa správne proporcie hlavy, zachytiť časti tváre.

Poznámky: Zobrazenie ľudskej hlavy je najťažšou úlohou výtvarného umenia. Žiakov vedieme, aby sa snažili zobrazit' nielen fyzické, ale aj charakterové vlastnosti osoby.

Škrabošky

Pomôcky: biely kancelársky papier, farebný papier (tmavomodrý, tmavozelený), zlatá farba, zlatý prášok, strieborný prášok, flitre v tvare snehovej vločky, flitre v tvare srdiečka, flitre hviezdičky, tenký okrúhly štetec, lepidlo, klobúková gumička, nožnice, ceruza, ihla

Postup:

1. Kancelársky papier prehneme na polovicu. Jeden cm od stredu nakreslíme ovál – otvor potrebný na oko. Nakreslíme tvar škrabošky. Škraboška bude mať buď ostré hrany (modrá) alebo oblé hrany (zelená). Z kancelárskeho papiera vystrihneme šablónu škrabošky.
2. Pomocou ceruzy a šablóny obkreslíme tvar škrabošky na farebný papier. Mal by byť tmavý, aby čo najviac vynikla zlatá farba a tvrdší ako výkres.
3. Vystrihneme.
4. Zlatou farbou maľujeme okraje škrabošky. Využívame rôznu hrúbku línie. Na hroty alebo oblé hrany nanášame viac zlatej farby.
5. Tenkým štetcom, zlatou farbou, zvýrazníme oblasť okolo očí. Čiary vychádzajúce z otvoru oka pripomínajú mihalnice. Sú rôznej dĺžky.
6. Priesvitným lepidlom v tube vyznačíme miesta, kde následne nasypeme zlatý prášok a strieborný prášok. Nachádzajú sa v blízkosti zlatej farby.

7. Lepidlom vyznačíme niekoľko bodiek, na ktoré prilepíme flitre hviezdíčky.
8. Na modrú škrabošku nalepíme svetlomodré flitre v tvare snehovej vločky. Zelenú škrabošku ozdobíme červenými flitrami v tvare srdiečka.
9. Pomocou ihly pripevníme klobúkovú gumičku.

Využitie: Zúčastníme sa školského karnevalu.

Poznámky: Škrabošky môžeme otočiť aj o 180 stupňov. Otvory na oči vystrihuje žiakom učiteľ. Nezabúda pri práci oceniť žiacku kreativitu i originalitu.

Srdiečka zo sadry

Pomôcky: sadra, voda, plastová forma v tvare srdiečka, akrylové farby, žlté lesklé samolepky, štetec, nádoba na vodu, handrička

Postup:

1. Pripravíme si formu v tvare srdiečka, sadru, vodu, nádobu na sadrovú zmes a štetec.
2. Do nádoby vysypeme presné množstvo sadry, zalejeme ju vodou, vymiešame štetcom. Vodu prilievame pomaly. Keď je sadrová zmes hotová, vylejeme ju do formy.
3. Necháme dobre vytvrdnúť.
4. Sadrový odliatok vyklopíme z formy. Handričkou zarovnáme prípadne nedostatky.

5. Podľa obrázka srdiečko vymaľujeme akrylovými farbami. Postupujeme od okraja smerom do stredu (oranžovou, čiernou, žltou, zelenou a červenou farbou). Sušíme.
6. Bielou akrylovou farbou, štetcom vyznačíme okolo čiernej línie bodky.
7. Na žltú vrstvu akrylovej farby nalepíme žlté samolepky.

Poznámka: Pri samostatnej práci žiakov si musíme na sadru a vodu pripraviť presné odmerky. Najlepšie z plastových nádob, na ktoré centrofixkou nakreslíme čiaru. Výrobky budú rovnaké.

Využitie: Na zadnú stranu srdiečka napíšeme venovanie a darujeme ho na Valentína.

Dlhý, Široký a Bystrozraký

Pomôcky: Rozprávka „Dlhý, Široký a Bystrozraký“, extra mäkká modelovacia hmota tvrdnúca na vzduchu, podložka na modelovanie alebo euroobal (plastový obal na dokumenty), plastový nožík, drevené špáratko

Postup:

1. Určíme si veľkosť postavičky. Budú to zmenšeniny rozprávkových hrdinov.
2. Vymodelujeme hlavu. Oči umiestnime na tvár pomocou dreveného špáratka.
3. Modelujeme krk, trup, horné a dolné končatiny. Vyberáme malé množstvo hmoty.
4. Doplníme topánky, klobúky, opasky, šperky.

5. Necháme vyschnúť.

Využitie: Precvičenie jemnej motoriky.

Poznámka: Výtvarná aktivita je motivovaná ľudovou rozprávkou. Je potrebné ju pred prácou žiakom prečítať, aby mali predstavu o hlavných postavách v rozprávke. Ako tieto postavy vyzerali, aké mali schopnosti a pod. Veľmi dôležité je oboznámiť žiakov ako sa s modelovacou hmotou pracuje. Hmota je v zatvorených plastových nádobkách a po otvorení rýchlo schne. Vhodné je ak žiak momentálne s hmotou nepracuje a má ju otvorenú, nech ju otočí opačne na podložku, aby do nej nešiel vzduch. Základné farby môžu žiaci miešať a vytvoriť si vlastnú farbu. Pred modelovaním rozprávkových postáv učiteľ názorne ukáže žiakom ako sa tvaruje guľôčka, valček, kocka, vodná kvapka...

Dlhý

Široký

Bystrozraký

Ďalšími možnosťami modelovania sú malé sošky, spony do vlasov.

Medailón z papierového cesta

Pomôcky: papierové cesto, modelovacia podložka z umelej hmoty, valček, nožnice, farby, klinček, koliesko, štetec

Postup:

1. Z toaletného papiera, múky a vody si pripravíme papierové cesto. Na cesto potrebujeme natrhane kúsky toaletného papiera, hladkú múku a vodu. Miesime ho v miske dovtedy, kým sa nám toaletný papier nerozpustí na kašu. Cesto nemusíme odkladať do chladničky. Pracujeme s ním hneď.
2. Pripravíme si podložku. Cesto vyvalkáme. Pomocou formičky vykrojíme kolieska.
3. Modelujeme oči, nos, ústa.
4. Nožnicami vytvoríme vlasy. Klinčekom urobíme dierku na zavesenie.
6. Sušíme približne 24 hodín.
7. Vymaľujeme podľa vlastnej fantázie.

Využitie: Medailón zavesíme na koženú šnúрку. Stane sa originálnym náhrdelníkom.

Poznámka: Papierová hmota je veľmi pevná, po nalakovaní vydrží niekoľko rokov.

Pozdrav k MDŽ

Pomôcky: farebný papier A4, biely výkres, zelený výkres, čierna tenká fixka, nožnice, lepidlo, ceruza

Postup:

1. Vyberieme si dva farebné papiere rôznej farby.
2. Prvý papier preložíme na polovicu. Pomocou šablóny nakreslíme tvar pozdravu.
3. Vystrihneme. Pozor, pozdrav je otvárací!
4. Druhý papier preložíme na polovicu a pomocou šablóny nakreslíme tvar kvietka.
5. Vystrihneme dva rovnaké kvietky.

6. Z bieleho a zeleného tvrdého papiera vystrihneme časti snežienky.

7. Lepíme podľa obrázka.

8. Napíšeme venovanie, prípadne krátku báseň.

**Do ruky ti kvietok vkladám
moja milá mamička,
skloň sa ku mne, dám ti ešte
horúci bozk na líčka.**

Poznámka: Na pozdrav môžeme nalepiť aj malú drevenú lienku.

Jar v ovocnom sade

Pomôcky: výkres A3, ceruza, temperové farby, štetec, voda, mištička

Postup:

1. Začneme kresbou, pomocou ktorej urobíme náčrt. Ceruzou, jedným ťahom, nakreslíme krivú čiaru. Táto čiara oddelí zelenú plochu trávy od modrej plochy pozadia.
2. Načrtujeme časť koreňov, kmene stromov a konáre. Ceruzou zbytočne netlačíme.
3. Pokračujeme maľbou. Na paletu si vytlačíme bielu, červenú, zelenú, hnedú a žltú farbu.
4. Hnedou farbou namaľujeme stromy. Maľujeme jeden, najviac dva stromy.
5. Zelenou farbou maľujeme dolnú plochu papiera, trávu.

6. V mištičke si namiešame dostatočné množstvo modrej farby na nebo. Maľujeme modré pozadie.
7. Zistíme, či nám zelená plocha trávy a modrá plocha pozadia vyschla. Ak áno pokračujeme v maľbe. Budeme využívať iba špičku štetca. Štetec po ploche neľaháme iba otláčame.
8. Zelenou farbou z palety, otláčaním štetca, maľujeme listy. Do zelenej farby pridáme žltú. Namiešame si svetlozelenú farbu a tým istým spôsobom maľujeme detaily trávy.
9. Bielou farbou maľujeme kvety.
10. Z bielej a červenej farby si namiešame ružovú a dokončíme kvety.

Využitie: Rozkvitnuté stromy na nástenke na bielom pozadí nám pripomenú ovocný sad.

Netradičné veľkonočné vajíčka

Pomôcky: vyfúknuté vajíčka – výduvky, drevené špajle, plastelína, temperové farby, štetec, disperzné lepidlo, písmenková cestovina, farebné flitre, ocot, voda, handrička alebo vatový tampón, paleta, nádoba na vajíčka, misky na cestovinu a flitre

Postup:

1. Do vody dáme niekoľko kvapiek octu. Handričku ponoríme do roztoku a ponatierame ňou vyfúknuté vajíčka. V prípade, že nemáme ocot, nahradíme ho saponátom na umývanie riadu.
2. Výduvky nasunieme na špajle. Spevníme ich pomocou plastelíny, aby sa nám pri práci nezošmykli. Zapichneme ich do pripravenej nádoby, v ktorej je taktiež kúsok plastelíny.

3. Na paletu vytlačíme temperové farby. Pridáme do nich disperzného lepidlo a vodu.
4. Vymaľujeme celú plochu vajička. Farby volíme podľa vlastného vkusu. Vajička môžu byť jednofarebné aj viacfarebné. Nanášame dve vrstvy farby.
5. Do misiek vysypeme písmenkovú cestovinu a farebné flitre.
6. Ešte mokré vymaľované vajička kotúľame po cestovine i flitroch, tak aby sa nám prilepili na vajička.
7. Hotovo. ☺

Využitie: Vajička zapichnete do trávičky zo zrna a vytvoríme si krásnu veľkonočnú náladu.

Poznámka: Výtvarná aktivita je vhodná pre mladšie deti. Pripravíme si viac výduvkov. Žiaci majú sklon veľmi tlačiť štetec na škrupinu vajička, čo môže spôsobiť jeho prasknutie.

RONDO

Pomôcky: výkresy A3, akvarelové farby, štetce, nádoba na vodu,

Prostriedky: magnetofón, magnetofónová nahrávka ronda, tabuľa, krieda

Postup: Vypočujeme si hudobnú nahrávku ronda Preludio All' Amore G. P. Reverberioho a L. Giordana. Zameriame na hudobné nástroje a pocity, aké v žiakoch skladba vyvolala.

Vysvetlíme, čo vlastne rondo je. V čom spočíva. Upozorníme na pravidelné opakovanie melódie.

Na tabuľu si pripravíme 3 ukážky. Nakreslíme 3 obdĺžniky, pripomínajúce veľký

výkres. (Pri práci budeme využívať čiaru - líniu, plochu a samozrejme farbu. Tú si vyberieme pomocou na základ nálady z vypočutej skladby.)

Počas kreslenia farebnými kriedami komentujeme svoju kresbu a vysvetľujeme žiakom, ako môžu pri maľbe postupovať.

Rondo v preklade znamená kruh. Aj z počúvania máme pocit točenia. Vychádza z pravidelného opakovania sa určitej melódie.

Žiakom ponúkame 3 možnosti realizácie výtvarného diela:

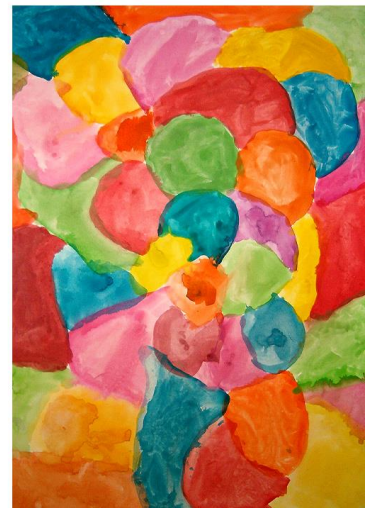
1. Určíme si východiskový bod, z ktorého sa rondo bude šíriť. Vyberieme si jednu farbu. Líniou rozdeľujeme výkres na niekoľko častí. Čím sú časti od východiskového bodu ďalej, tým sú väčšie. Ak máme bielu plochu dostatočne rozdelenú líniou, vyberieme si farby, s ktorými budeme vyplňať vzniknuté plochy. Ten istý farebný odtieň sa musí objaviť na viacerých plochách.
2. Podobne ako pri prvom postupe si určíme miesto, odkiaľ sa bude rondo šíriť, a zároveň točiť. Tentoraz budeme pracovať iba s plochou farbou. Princípom tohto postupu je ukladať farebné plochy do kruhu, vedľa seba. Dbáme na pravidelné opakovanie tých istých farieb.
3. Aj pri tomto postupe si určíme východisko alebo začiatok ronda. Od tohto začiatku kreslíme farebné čiary v tvare kruhu. Môžeme k nim pridávať aj farebné plochy v tvare kruhu. Nezabúdame na pravidelné opakovanie sa farieb.

Využitie: Prostredníctvom farby, línie a plochy znázorniť hudobnú formu ronda. Podporovať tvorivosť a originalnosť výtvarného riešenia.

Poznámka: Tieto tri postupy nie sú pre žiacku prácu záväzné. Sú iba pomôckou, o ktorú sa môžu oprieť. Vlastná tvorivosť a originálne nápady sa cenia viac. Nesmú však zabudnúť, že rondo má svoje pravidlá, ktoré museli dodržať i hudobní skladatelia.

Po vysvetlení pracovných postupov nasleduje samostatná práca žiakov.

Pracovnú atmosféru umocňujú rondové skladby.

Obrázky z textilu

Pomôcky: bavlnené látky, nožnice, lepidlo, farebný výkres A4, biely výkres A3, tvrdý papier s bodkovanou potlačou, pravítko, ceruza, makety s jednoduchým námetom napr.: srdiečko, vajíčko, mlynček, kvietok, jablčko

Postup:

1. Z bavlnených látok vystrihneme 4 centimetrové pásiky a zošijeme ich overlokovým stehom. Pred aj po zošívaní látku prežehlíme. Dostaneme tak kus farebnej pásikavej látky, z ktorej môžeme vystrihovať obdĺžniky potrebné na podklad obrázka.
2. Pravítkom si odmeriame stred farebného výkresu, označíme si ho ceruzou.
3. Šablónu položíme do stredu a pomocou ceruzy obkreslíme požadovaný tvar.
4. Vystrihneme tvar.
5. Vyžehlenú látku si položíme na stôl tak, aby vzor (pásiky) bol vodorovne. Výkres s vystrihnutým tvarom napr. jablčka priložíme na látku. Vyberáme si vzor, ktorý sa nám hodí.
6. Z látky vystrihneme o niečo menší obdĺžnik ako je farebný výkres.
7. Vyznačíme si stred bieleho výkresu a približne do stredu látkový obdĺžnik nalepíme.
8. Výkres s vystrihnutým jablčkom si otočíme na stranu, po ktorej sme kreslili ceruzou. Po celom jeho obvode aj po obvode jablčka nanesieme lepidlo. Prilepíme ho.
9. Obrázok zaťažíme, aby sa nám nezvlnil.
10. Hotový doplníme pásikom papiera s bodkovanou potlačou.

Poznámka: Zvislé vzory obrázkov opticky zužujú. Vodorovné vzory obrázkov opticky rozširujú. Zručnejším žiakom vyberáme náročnejšie vzory, ako je v tomto prípade jablčko. Menej zručným vyberáme jednoduchšie vzory napr. motýľa, srdiečko...

Využitie: Zarámovaný obrázok v drevenom rámečku skrášli mamkinu v kuchyňu.

Ruže zo sadry

Pomôcky: sadra, voda, zlaté trblietavé lepidlo, plastová podložka, štetec

Postup: Modelársku bielu sadru vymiešame s vodou. Vodu pridávame do sadry, nie sadru do vody! Hustú sadrovú hmotu pomaly vylievame na podložku. Tvarujeme ju do kruhu. Štetcom kvapkáme husté hrudky do tvaru ruže. Necháme vytvrdnúť. Ozdobíme zlatým trblietavým lepidlom.

Využitie: dekorácia, darček k narodeninám

Môj kamarát

Pomôcky: biely výkres A3, farebný papier telovej farby priesvitné farebné papiere, čierna fixka, lepidlo na papier

Postup:

1. Z farebného papiera telovej farby si vytrháme tvar obdĺžnika. Nalepíme ho na biely výkres. V tomto obdĺžniku budú najvýraznejšie časti tela zobrazenej postavy.
2. Vyberieme si farbu priesvitného papiera, najviac pristane kamarátovi – kamarátke. Opäť z nej vytrháme obdĺžnik. Je približne tak isto veľký ako predchádzajúci obdĺžnik. Nalepíme ho na prvú vrstvu.
3. Zameriame sa na oblečenie kamaráta. Z farebných priesvitných papierov vytrhávame tvar trička, nohavíc, sukne a pod. Časti oblečenia postupne lepíme na obdĺžniky.
4. Zo zvyškov papiera nám ostali malé kúsky. Vytvarujeme si z nich trojuholníky, obdĺžniky, lichobežníky. Umiestnime ich do pozadia.
5. Nakreslíme postavu kamaráta.

Využitie: Precvičenie jemnej motoriky. Opakovanie častí tela postavy. Miešanie farieb.

Poznámka: Všetky tvary na obrázku sú zhotovené vytrhávaním, nestriháme ich nožnicami. Niektoré druhy fixiek na priesvitných papieroach nedržia. Odporúčam ich pred kreslením vyskúšať, prípadne použiť centroofixku. Keďže papiere sú priesvitné, lepíme ich lepidlom, ktoré bude po zaschnutí priesvitné.

Vyrývame obrázok

Pomôcky: výkres, voskový pastel (voskovky), čierny tuš, klinček s ostrým hrotom, štetec

Postup:

1. Na biely výkres nanášame voskovým pastelom farebné plochy. Ukladáme ich vedľa seba v dostatočnej hrúbke.
2. Štetcom a tušom vymaľujeme obrázok na čierno. Maľujeme jedným smerom, jednu, niekedy aj dve vrstvy.
3. Necháme vyschnúť na rovnej podložke, aby sa papier nezvlnil.
4. Zvolíme si tému. Vhodné sú: vesmír, šport, zázračná krajina, lúka, moje koničky a pod.
5. Pomocou klinčeka vyrývame obrázok do čiernej plochy. Použijeme aj šrafovanie.
6. Podpíšeme sa.

Využitie: Žiaci sa oboznámia s technikou rytia. Tvorba obrázkov na tému vesmír, slúži na zopakovanie vedomostí, môže sa stať súčasťou prírodovedného projektu.

Poznámka: Veľmi obľúbená technika, najmä na 1.stupni ZŠ. Žiaci nepoužívajú ostré kovové rydlá, aby sa neporanili. Ak si zvolíme túto techniku, je nevyhnutné vyskúšať, či čierny tuš dostatočne prekrýva vrstvu voskového pastelu. Nie každý pastel je vhodný.

Srdiečka zo slaného cesta

Pomôcky: soľ, voda, hladká múka, pracovná podložka, valček, forma na vykrajovanie v tvare srdiečka, štetec, vodové farby

Recept na slané cesto: 2 hrnčeky hladkej múky, 1 hrnček soli, vlažná voda

Postup:

1. Deň vopred si pripravíme slané cesto. Zabalíme ho do celofánu a dáme do chladničky.
2. Cesto rozdelíme na 2 časti.
3. Jednu časť cesta vyvalkáme na hrúbku 0,5 cm a vykrojíme z nej srdiečka. Z druhej časti cesta budeme tvarovať ozdoby na srdiečko.
4. Modelujeme jednoduché tvary ako sú kvietky, lístky. Vychádzame z valčekov a gulôčok.
5. Tvarmi zdobíme srdiečko.
6. Skontrolujeme, či všetky ozdoby držia na srdiečku. Ak áno, opačným koncom štetca vyrývame do cesta bodky alebo čiarky.
7. Výrobok sušíme v mierne vyhriatej rúre.
8. Na vychladené a dobre vytvrdnuté srdiečka naniesieme vodovú farbu podľa vlastnej fantázie.

Poznámka: Hotové srdiečka odporúčam natrieť lodným lakom alebo disperzným lepidlom.

Konvalinky

Pomôcky: biely výkres A3, farebný papier A4, temperové farby (tmavozelená, svetlozelená, biela, oranžová), lepidlo na papier, tmavozelený pásik papiera, biela fixka, štetec, ceruza

Postup:

1. Na farebný papier namaľujeme tmavozelenou temperovou farbou listy konvalinky.
Farbu nanesieme na celú plochu listov.
2. Svetlozelenou temperovou farbou, pomocou línie vyznačíme stonky konvaliniek.
3. Bielou farbou namaľujeme zvonkovité okvetie.
4. Približný stred každého veľkého bieleho kvietka ozdobíme malou oranžovou bodkou.
Púčiky necháme biele.
5. Na biely výkres si ceruzou naznačíme približnú vzdialenosť od okraja a vymaľovaný obrázok konvaliniek nalepíme. Získame tak pekný biely rám.
6. Do stredu pod hotový obrázok nalepíme pásik z tmavozeleného papiera.
7. Bielou fixkou napíšeme meno autora.

Využitie: Obrázok visiaci na stene umocní pokojnú atmosféru domova.

Poznámka: Veľmi dôležitý je výber farby pozadia. Vhodné sú svetlé odtiene zelenej, okrovej, či oranžovej. Pri detailoch, ako sú v tomto prípade kalichy kvetov, volíme tenký okrúhly štetec.

Kachlička

Pomôcky: kartónový papier 10 x10 cm, ceruza, plastelína, štetec

Postup:

1. Na kartónový papier si nakreslíme motív. Mal by byť jednoduchý. Pracujeme najviac so 4 farbami.
2. V rukách vymiesime plastelínu. Mäkkú vtlačáme do kartónovej podložky tak, aby sa pevne prilepila. Postupujeme presne podľa vyznačených čiar. Využívame celú plochu papiera.
3. Štetcom vyryjeme bodky.

Využitie: Na zadnú stranu nalepíme magnety a pripevníme kachličku na chladničku.

Lienka

Pomôcky: farebný papier (červený, zelený, ružový, hnedý, čierny), drevený štipec, lepidlo, modrá a čierna fixka

Postup:

1. Podľa obrázkovej predlohy si vystrihneme všetky časti lienky. Z ružového papiera hlavu, z červeného papiera krídelká lienky a nos, zo zeleného papiera trávu, z čierneho papiera bodky, nohu a vlasy, z hnedého papiera tykadlá.
2. Na červené krídelká lienky nalepíme hlavu.
3. Do stredu hlavy nalepíme červený nos.
4. Na krídelká nalepíme čierne bodky.
5. Lienku si otočíme a na zadnú časť lepíme nohu, tykadlá, vlasy. Vlasy zhotovíme z čierneho papierového pásika, do ktorého zastrihneme nožnicami.
6. Nakoniec lienku nalepíme na trávu.
7. Pokračujeme kresbou. Čiernou líniou oddelíme od seba dve krídelká. Na hlavu nakreslíme ústa, obočie alebo mihalnice. Modrou fixkou nakreslíme lienke oči.
8. Hotový výrobok, taktiež pomocou lepidla, upevníme na drevený štipec.

Využitie: Pomocou štipca upevníme lienku na záclonu, kvetináč, prútený košík a pod.

Poznámka: Náročnosť práce s papierom znížime tým, že žiakom vystrihneme niektoré časti.

Moja bábika

Pomôcky: biely výkres, kartónový papier, vodové farby, čierna fixka, trblietavý prášok, koráliky, strieborný a zlatý vlnkovaný papier, lepidlo, nožnice, štetec

Postup:

1. Podľa tvaru a rozmerov bábiky navrhne orientáciu strany na výšku alebo na šírku. Veľkosť zobrazenej bábiky musí byť primeraná veľkosti výkresu. Výška bábiky by mala siahať od horného okraja po dolný okraj. Pomáhame si vizovaním.
2. Postupne maľujeme časti bábiky. Pokúsime sa zachytiť výraz tváre, farbu a strih šiat.
3. Keď je bábika zobrazená so všetkými jej časťami maľujeme pozadie. Vyberieme si takú farbu pozadia, aká sa na bábike nie je.
4. Výkres vysušíme.
5. Kolorujeme čiernou fixkou.
6. Na šaty i do vlasov nalepíme koráliky. Lesklé časti zvýrazníme trblietavým práškom.
7. Výkres nalepíme na kartónový papier, ktorý je o 1,5 cm väčší.
8. Nastriháme si malé kúsky bieleho a strieborného vlnkovaného papiera. Striedavo ich nalepíme okolo výkresu. Vznikne nám vkusný rámček.

Využitie: Usporiadame si výstavu bábik. Obrázok umiestnime do detskej izby.

princezná Rapunzel z rozprávky „Na vlásku“

Poznámka: Podobným spôsobom je vytvorená princezná Jazmína z rozprávky „Aladinova čarovná lampa“. Výtvarná aktivita je blízka najmä dievčatám. Túžia po pekných šatách, topánkach, šperkoch. Tvoria na základe konkrétneho modelu bábičky, no neraz vytvoria model novej, niekedy aj vkusnejšej hračky. Inšpirujú sa navzájom. Chlapcov motivujeme módnymi návrhmi, ktorých šaty nosia modelky, herečky, ba aj princezné.

Zebry

Pomôcky: výkres, ceruza, temperové alebo vodové farby, štetec, voda, čierna fixka

Postup:

1. Ceruzou načrtneme časti tela zebry. Na tele vyznačíme čierne pruhy. Navrhne pozadie.
2. Vymaľujeme vodovými farbami ako omaľovánku. Vysušíme.
3. Čiernou fixkou zvýrazníme línie.

Využitie: Poznávanie exotických zvierat je príprava na školský výlet do zoologickej záhrady.

Výtvarné hry

Šepot alebo krik

Trvanie: 30 minút

Pomôcky: papier, pastelky alebo fixky

Postup:

1. Šepotom alebo krikom upútame pozornosť žiakov. Vhodnou je aj pieseň: „Ideme potichu, ideme potichu, nereveme, nareveme“, ktorá sa spieva najskôr potichu a neskôr sa hlasitosťou graduje, až do kriku.
2. Rozhovorom zistíme kedy sa žiaci so šepotom alebo krikom stretli. Ukážeme si niekoľko komiksov. V nich sa zameriame na písmo. Úlohou žiaka bude vytvoriť komiks na základe vlastnej spomienky alebo si vymyslieť príbeh, ktorý sa mohol stať.
3. Záver: Každý žiak predstaví svoj obrázok, okomentuje zážitok, na základe ktorého vytvoril svoje dielo.

Využitie: Prostredníctvom komiksu vyjadriť šepot alebo krik. Rozvíjať tvorivú fantáziu, podporovať kresbu z predstavy.

Búrka

Trvanie: 30 minút

Pomôcky: výkresy, farebný papier, novinový papier, lepidlo

Postup:

1. Vypočujeme si krátku nahrávku búrky. Porozprávame sa o nej: ako prebieha, ako sa začína, čo môže spôsobiť a pod. Búrka má svoj typický priebeh. Je sprevádzaná dažďom, hrmením, niekedy krupobitím.
2. Pomocou hudobných nástrojov napodobníme zvuky búrky. Žiaci, ktorí nemajú hudobné nástroje, používajú papier, ruky, nohy, všetko, čo im pripomína búrku.
3. Atmosféru búrky zobrazíme na papier. Použijeme koláž, prípadne domalovaná koláž.
4. Na konci poukladáme žiacke práce na zem, počúvame zvuky búrky a pantomímou znázorníme správanie sa zvieratiek počas búrky.

Cieľ: Rozvíjať predstavivosť a tvorivosť. Výtvarne vyjadriť dej búrky. Podporovať u žiakov zmysel pre kolektívnu spoluprácu.

Ozvena

Trvanie: 30 minút

Pomôcky: výkres, vodové farby, mikrofón

Postup:

1. Motiváciou je rytmické echo. Pred mikrofónom si zatlieskame, zalúskame. Počúvame rytmickú ozvenu.
2. Neskôr pridáme aj zvuky zvierat, napr.: kuku, hav, mňau, i a pod.
3. Pomocou melodického echa zaspievame krátku melódiu: „Slnko svieti na všetky deti“. Každé slovo vo vete bude mať jednu farbu. V tomto prípade z piatich farieb vytvoríme farebnú ozvenu (echo) na papier.
4. Začneme maľovať zľava doprava. Striedavo ukladáme farby vedľa seba. Žiakom navrhneme, aby si vymysleli vlastnú vetu a podľa počtu slov vybrali aj počet farieb. Podstatou je pravidelné striedanie farebných plôch.
5. Žiacke výtvarné práce vyhodnotíme pomocou mikrofónu. Každý žiak bude mať možnosť svojim hlasom uviesť vlastné echo.

Cieľ: Hravou formou pochopiť princíp ozveny. Odbúrať stres. Podporiť radosť z hry.

Obmena hry: Vo veľkej miestnosti (na chodbe, v telocvični) si skúsime ako sa šíri zvuk. Dávame pozor, kde sa práve nachádzame. Výkres predstavuje miestnosť. Ak sme v strede, ozvena sa šíri do všetkých strán. Ak v rohu, z rohu a pod. Podľa toho, odkiaľ sa šíri, odtiaľ ukladáme farebné plochy. Čím sú od zdroja zvuku ďalej, tým sú plochy menšie.

Spoločná fixka

Trvanie: 10 minút

Pomôcky: papier, fixka, magnetofónová nahrávka známej detskej pesničky

Postup:

1. Žiaci utvoria dvojice. Každá dvojica dostane jednu fixku a jeden hárok papiera. Dvojica sa na začiatku hry nesmie rozprávať ani dohovárať, čo bude robiť. Nesmie verbálne komunikovať počas celého kreslenia.
2. Učiteľ zapne hudobnú nahrávku známej detskej piesne, bez textu. Žiaci počúvajú pieseň, kreslia obrázok, pričom spolu držia jednu fixku.

Záver: Ak sa dobre sústredili a počúvali pieseň, malo by sa im podariť nakresliť niečo z piesne. Napr.: Z piesne „Medved'ku daj labku“ - medved'a.

Cieľ: Rozvíjať spoluprácu medzi žiakmi, rozvíjať neverbálnu komunikáciu.

Obmena hry: Jeden obrázok kreslia striedavo dvaja žiaci. Každý má svoju fixku.